

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

a legmélt. Oltáriszentség imádása és a szegény
templomok felszerelésének elősegítésére hivatalos
közlönyül

Előfizetési ára egy évre 2 pengő

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

a legmélt. Oltáriszentség imádása és a szegény templomok felszerelésének elősegítésére hivatalos közlönyül

Jelen szám 20 fillér.

Előfizetési ára egy évre 2 pengő. Megjelenik minden hó elején.

TARTALOM: Mátrai Gyula dr.: Az egyházi ruhák készítése. — Gálosiné Ottlik Myra: Erődünk. — Galler Géza: Ne! — Las-Torres Gyuláné: Az Oltáregyesület kézimunkaóráinak anyaga általában. — Özv. dr. Schlauch Gézáné: Oltáregyesületi szervezés és vezetés. — Központi: Imaszándékunk: Hálaadás az életért.

A praktikus útmutatásokat, amelyeket özv. Lippach Sándorné a központ fáradhatatlan munkavezetője, a *Mária Reparatrix*-zárda tagjai, kik a szabást mutatták be és a *Szent Vince irgalmas nővérek cisztercita* plébániai munkavezetői adtak elő, nem tudjuk itt leírni, azok a megjelenteknek szóltak s az ő kincseik lettek, elvitték magukkal és kamatoztatni fogják, amikor másokat megtanítanak az Oltáregyesületi munka titkaira.

Dr. Kovács János volt egyházművészeti előadó a kazuláról tartott vetítettképes szabad előadást. A kazula története után több vetített mintán mutatta be azokat az elveket, amelyeket követnünk kell, ha egyházművészeti szempontból is jó úton akarunk járni. Ilyen elvek: *A kazula formája köznapi használatra a római, ünnepélyesebb a borromei (könyökig érő) és a nagy ünnepekre a rövidített antik (kézféjig érő) vagy kezdő középkori kazula.*

2. *A kereszt nem való a kazulára, annak az oltáron a helye.*

3. A díszítést mindig ott alkalmazzuk, ahol az összeillesztést (varrást) kell eltüntetnünk, tehát vállakon, elől, hátul, középen.

4. Válasszunk jól omló selyemanyagot és béleljük olyan színnel, hogy a színek kontrasztja kellemes színjátékkal hasson, a miséző egyes gesztusainál.

5. A miseruha szabásánál főleg az ízléstelen hegedűformát kell kerülnünk.

6. A magyar népművészet szellemében mindig a kisebb, a szembe-tűnőbb részt kell díszítenünk.

7. A keresztesháborúk idején divatba jött Krisztus ábrázolás (festés-, hímmzéssel) a kazulán helytelen. Ő az oltáron van jelen a szentmisén, tehát nem kell őt ábrázolni a kazulán.

8. Az egyházművészetben — akár csak a hitvallásban az apostolikor — szintén visszamegyünk a régihez, az egyszerűhöz.

Az egyházi ruhák készítése.

(*Irányelvek, előírások.*)

Az Oltáregyesület második nemes hivatása a szegény templomokról való gondoskodás. Nemcsak alamizsnával, vagy azon beszerzett dolgokkal, hanem saját kezünk munkájával is, ha értünk hozzá. Jó lesz tehát ismertetnünk azokat az elveket és előírásokat, amelyeknek bennünket irányítaniok kell az egyházi ruhák készítésénél.

Az egyházi ruhák *nem közönséges* ruhadarabok. Szentegyházunk szándéka az, hogy aki szent ténykedést végez, már azzal is figyelmeztetve legyen, hogy külön ruhába kell öltöznie. A reverenda még nem egyházi ruha; ez tulajdonképpen konzervatívan megtartott régi világi öltöny (a római tunika utóda). Föléje kell öltetnie a papnak az előírt ruhadarabokat. Előírásosnak mondjuk, mert meg van határozva, hogy miből (anyag) legyen, hogy milyen (forma) legyen és melyiket mikor viselje a pap. Nem közönséges dolog a papi funkció, tehát a közönségestől eltérő ruhában kell véghezvinni. Az egyházi ruhák készítésének elveit és előírásait olyan sorrendben közöljük, amilyenben használatnak. Mindegyiknél a megadott méret irányelv csak, mert pl. albája, kazulája minden papnak természetére szabott *kellene*, hogy legyen. Ez azonban nem igen érhető el, azért adunk olyan méreteket, amelyek általában használatosak és mindenkinek megfelelnek. Aki ezen méretek és előírások szerint dolgozik, munkája mindig *megfelelő* lesz.

Vállkendő. Méretei: 80×80 cm mínusz, a beszegés, *középen* kereszt.

Anyaga: lenvászon, megtúrt a pamutvászon.

Kell 80 cm. *Kötő:* 2×150 cm (pertli).

Alba. Méretei: hossza fodorral, vagy csipkével együtt 160 cm; bősége 290 cm, vállbősége 20 cm, ujjahossza 52 cm.

Anyaga: lenvászon, megtúrt a pamutvászon.

Kell 5 m (90 cm széles).

Karing. Hossza 90 cm a csipkével (30—40cm), a többi méret az albáéval azonos.

Anyaga = albáé.

Cingulum. *Mérete*: 3 mm — 8 mm vastag, 8 cm rojttal, 340 cm hosszú.

Anyaga: lenfonal vagy pamutfonal.

Manipulus (karöltő). *Méretei* (2×) 40 cm hosszú a nyílása 20+20 cm, a kereszt rajta a 30. cm-nél keresztteződik.

Anyaga = miseruháé.

Stóla. *Méretei*: 8 cm széles, 2 m 20 cm hosszú, szélessége 10—12 centiméter.

Anyaga = miseruháé.

Kell hozzá 1 m 10 cm anyag, ebből kettő lesz.

Kazula (miseruha). *a) Római forma.* *Méretei* (termet szerint, de irányítóul) általában: *nyaktól* mérve hátul 102 cm, vállközéptől 109 cm, hátrész szélessége 66 cm, vállrésze 28 cm.

Anyaga: arany, eziüst brokát vagy selyem.

Kell 4 m 50 cm szövet és 17 m paszomány.

b) borromei (középkori forma). *Hossza* — *nyaktól* számítva — 110 cm, vállközéptől 117 cm, a vállrész (könyökig ér) 37 cm (egészen a kézfejjig érően + 25 cm, ez a középkor kezdetének a ruhája).

Anyaga ugyanaz (puha, esetleg jobb).

Kell 5 m szövet 382 cm széles és 900 cm keskeny paszomány.

Kehelykendő. *Méretei*: 50 cm hosszú és 37 cm széles.

Anyaga finom lenvászon.

Kell: 110 cm széles lenvászonból levágunk 50 cm-t és azt három részre osztva 3×37 cm széles és 50 cm hosszú kehelykendőt nyerünk. (Diszítése finom, puha csipke, hogy ne karcolja a kelyhet. Közepére kis fehér kereszt hímzendő.)

Palla. Legalább 18×18 cm.

Anyaga: lenvászon.

Kell: 90 cm széles lenvászonból levágunk 36 cm hosszúságú csíkot és azt ötfelé osztva, 5 db 36 cm hosszú és 18 cm széles darabot kapunk, mely összehajtva (betét) adja a pallát.

Kehelyvelum. *Méretei*:

Anyaga = miseruháé. A miseruhához szükségesnek jelzett anyagból kikerül. — Nincs előírva a hímzése, sem a közepére a kereszt, mert ez velum = fátyol!

Burza, 25 cm selyemszövet 22×22 cm összevarrt, egy darabon. Ennél ne legyen kisebb, mert a korporálénak egészen bele kell férnie.

Korporalé. *Méretei*: 50×50 cm.

Anyaga csakis lenvászon lehet.

Kell 55 cm. (Legjobb 1 m 60 cm széles lenvászon, amelyből 55 cm hosszú csíkot vágunk és három részre osztjuk.)

Kéztörölő. Mérete kb. 36 cm hosszú és 26 cm széles, de lehet nagyobb is.

Anyaga: bármely vászon.

Kell: 90 cm széles vászonból levágunk 135 cm-t és azt 5 felé osztva 5 db 36 cm hosszú és 26 cm széles darabot kapunk. Sarkába pirossal L. hímzendő; csipkedisz lehetséges.

Palást. Méretei: hátul a nyakszirtról számítva 145 cm hosszú, a szegélye a nyakszirtról jobbra-balra 140 cm hosszú, szélessége 25—28 cm, a csuklyautántaz 54 cm hosszú.

Anyaga: — miseruháé.

Kell: 8 m szövet és 12 m paszomány. (A palásznak legyen saját stólája!)

Szentségkendő (velum). Méretei: 2 m 60×60 cm (irányméret ez, mert lehet szélesebb és keskenyebb is).

Anyaga: fehér selyem.

Kell: 2 m 60 cm, 65—70 cm széles selyem. — Az úgynevezett zsebeket minden pap vállszélességének megfelelően kellene elhelyeznünk, mert a «szűk» velummal nehéz áldást adni. Azt lehetne mondani, hogy a zsebe alsó nyílása a rojttól 15—20 cm-re legyen. Széles velumokra mindig tegyünk szép selyem szalagból kötöt, mert különben lecsúszik használat közben. A velum minden díszítés nélkül is jó, de szabad kihímezni is. (A közepét és végeit szokás!)

Ministránsing. Hossza 65 cm, bősége 260 cm, vállbősége 20 cm, ujjahossza 42 cm.

Anyaga: len vagy pamutvászon.

Kell: 2.25 m (90 cm széles) vászon.

Forma: karing vagy szuperpellium.

Oltárterítő az oltár méretei szerint készítendő.

Az alsó kettő az oltár lapjának nagyságában. Lehet egy összehajtott is a két alsó helyett. Anyaga lehet bármilyen vászon, még házi-szöttes is.

A felsőnél, az oltár szélességéhez 15—30 cm — esetleg csipkés — lecsüngő rész, az oltárlap hosszához pedig kétoldalt az oltár magasságának mérete adandó hozzá, hogy ez a legfelső «földig» érjen. A legfelső oltárterítő anyaga *lenvászon* legyen.

Cibóriumköpeny a cibórium nagyságának megfelelő félkörben szabott *fehér selyemfátyol*, tehát nem okvetlenül hímzendő. Megengedett az arany-ezüst brokátanyag is, de csak selyembéléssel.

A nagypénteki szentségfátyol tüll vagy finom (brüsszeli, halasi, pannonia) csipke. Ha a tüllt hímezni akarjuk, csak fehér selyemmel tegyük.

A csipkéknél legtartósabbak a sűrű horgolásúak. Jó a gépköplő

és a behúzott selyempamutszállal díszített tüll is. A csipkék ne legyenek nagyon szélesek, általában a 30 cm ünnepi, 20 cm egyszerű használatra elég.

Díszítésnél a fehéreneműeknél mindig fehér legyen a hímzés. Alba és karingnél elfogadott a piros szálöltéses vagy más (madéra, riseliö) hímzés. A különféle színek használatánál arra törekedjünk, hogy a színhatás harmónikus legyen. Sok szín használatánál a halvány színeket alkalmazzuk, úgy nem lesz bántó. Ha selyemhímzést aranyfonallal szegélyezzük, nagyszerű hatást érhetünk el.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy mindez csak irányítás és keret, amely bőséges teret hagy az egyéni találékonyság és művészet érvényesülésének.

Dr. Mátrai Gyula.

Ne.

Ne törj mások feje fölött pálcát,
ne keress szemükben apró szálkát —
hibádat másra soha ne kend át,
szemedbe nézz — lásd meg a gerendát. *Galler Géza.*

Erődünk.

Zaklatott szívű emberáradat,
Útódik, hullámszik utcáidon,
Drága Budapest, — kínzott városom:
Te vagy! Te: s nem Páris — a Bakonyom.

A sok gyötrődés lázassá teszi
Életed nyugodt, nemes ritmusát,
Pedig erőd teljében kell maradnod,
Hogy bírjad a nehéz, a kemény tusát.

... S a gótikus Templom, mint menhely
Áll fehéren, karcsún, a júniusi éjben.
— Budapest szívében imádják Krisztust!
Hazám! Fővárosom: Te állni fogsz a vészben.
Ne félj az éjtől, a széltől, a harctól,
Bár ezernyi kín szaggat és fáj
Örökimádással engesztel a magyar,
Gótikus templomodban, — Béke Király.

Gálosiné Ottlik Myra.

Az Oltáregyesület kézimunkaóráinak anyaga általában.

Mint a belvárosi Oltáregyesület munkaóráinak már 10 éve vezetője, az ez idő alatt szerzett tapasztalatokból *azt foglaltam össze* itt, egy rövid értekezletben, ami általános s így mindenkit érdekel.

Azon kezdem, mélyen tisztelt hívek, hogyha tapasztalatokat szerezhettek az órák anyagáról, ehhez elsősorban szorgalmas, készséges kezek kellettek, amelyek azt elvégezték.

Tehát szerintem ez a legfontosabb, — *a munkaórák tömeges látogatottsága.*

Igen jó, talán egyedüli mód ennek elérésére, hogy minden munkára jelentkező oltáregyesületi tag, egyéniségének, képességének megfelelő munkát kapjon. Igen sokan jönnek azzal, hogy nem tudnak kézimunkázni s ezért nem akarnak járni a munkaórákra, mert restellik magukat.

Én azzal érvelek, hogy nem kell az órán dolgozni annak, aki nem akar; hallgassa elnöknőnk heti jelentéseit, vegyen részt közös egyleti imánkban, amelybe foglalt kéréseink igen sokszor meghallgatást nyertek az Édes Jézus és a Szűz Anya előtt.

Vegyen részt az esetleges vitákban s épüljön velünk együtt lelki vezetőnk igazán megkapó, mély elgondolású s magas szárnyalású heti előadásában.

S miután 1—2 csütörtökön — mert ekkor vannak a munkaórák — összetett kezekkel üldögél s jól érzi magát az illető; egyszerre csak hozzám jön s valami fejtenivalót kér, mert, mint mondja, azt talán tudja csinálni. Persze örömmel adom, de megválogatva az anyagot. Csak olyat, ami könnyen, majdnem magától megy. Például miseruháról, palástról, ministránsgallérról a kopott bortnit lefejtetni, ezek elvásott cérnája a legkisebb feszítésre enged. Persze boldogan hozza a rábizott kész munkát s a következő, melyet kap, már több ügyességet kíván. Így aztán türelemmel elértem azt, hogy kedves munkatársaink észrevétlenül ügyesednek, azaz jobban mondva, elfelejtett tudásukat felfrissítik s gyakran a legkényesebb munkát is tökéletesen elvégzik. Miután a fejtést említettem az előbb, engedjék meg, hogy erre visszatérjek. *Ezt* különösen a mi munkánknál nagy óvatossággal és figyelemmel kell végezni. Például az oltárterítónél a vászon még jó, de a csipke már foszlik, vagy megfordítva. Vagy új terítónél, ami különösen ajándékozottnál fordul elő, hogy a csipke a mosásban jobban összemegy, mint a vászon. Ilyesmit csak *túvel* szabad fejtetni, hogy a vászonhoz varrott láncszemsor meg ne sér-

tődjön. Ezt úgy-e mindenki tudja s mégis abban a biztos tudatban, hogy ő nem vág be, mert tud vigyázni, ollót vesz kézbe, mert így gyorsabban megy s szépen belevág a csipkébe vagy vászonba.

Egyáltalán *elv* legyen a munkavezetőnél, nem siettetni a munkát. A rendes, tiszta munka átadására kell nevelni tagjainkat.

A munka átvételének *mikéntje* is nagyon fontos a tagszaporulás tekintetéből. Nem egészen sikerült munka erős kritizálása sok oltár-egyesületi tagtól fosztja meg a munkaórát, esetleg az egyesületet is. Akárhányszor magam hozom rendbe vagy újracsinálom az elrontott munkát anélkül, hogy az illető tudna róla. Következő alkalommal ugyanolyan munkát adok neki s elkövetett hibáira magyarázat alakjában különösen felhívom figyelmét. Így én most már jó munkát kapok s nem sértettem meg önérzetét.

Térjünk most át a munkákhoz szükséges anyagokra. A mise-kehelyhez tartozó fehérmemű *csak* tiszta lenvászon lehet, úgyszintén a legfelső oltárterítő is. A többi úgymint alba, karing, ministránsing, kéztörölő aszerint, hogy mily anyagi lehetőség áll a plébániának rendelkezésére, lehet pamutvászon is. A vászon, mint tudjuk, különböző méretben kapható. Én mindig azon vagyok, hogy minél kevesebb elesés legyen a kiszabásnál. Az oltárterítőt én mindig oly méretben veszem, hogy a szélességéből kiszabhassam a kehelyhez szükséges dolgokat. Ily módon jutányosabb. Az oltárterítőn csináljunk *mindig* legalább egyujnyi széles aszúrral szegett felhajtást, mert ez súlyosabbá teszi a terítő szélét s így megakadályozza, hogy a rávarrott csipke miszés közben feltolódjon az oltárlapra.

Az *aszúr* ne legyen széles, mert miután a keresztzálkkihúzással az anyag felét eltávolítjuk, ennyivel kevésbé ellentálló s így mindig hamarabb kikopik, mint a vászon vagy csipke.

Ha elkészítettük a vásznat és a csipkét egy oltárterítőhöz, akkor mindegyiket külön-külön mossuk és vasaljuk s csak ezután varrjuk össze. Így sohasem fog húzódni se egyik, se másik. A csipke, mint kézimunka, horgolt, rece, tüll vagy rátétes. A vert (klöpli) csipke ugyan a legtartósabb, de miután leginkább készen kell venni, csak akkor veszem igénybe, ha elfogyott a tartalékolt csipkeanyag.

A horgoltcsipke a legkedveltebb munkája egyesületünknek. Mindig újabb mintákat hozok. A gyorsabb horgolóknak széles, a lassabban horgolóknak keskenyebb mintát osztok ki. Ily módon körülbelül egyidőben készülnek el s nem érzi senki magát visszaszorítva.

Horgolásunk anyaga kizárólag DMC. Ezt talán sokan rosszalják kedves híveink között, mert úgy-e drágább s külföldi, mikor itt a Mez, amely magyar gyártmány s olcsóbb is.

Tapasztalatom szerint a Mezzel horgolt csipke puha, nincs tartása, keményíteni kell s ezáltal a vasalásnál könnyen elhúzódik a minta. És mivel sok az anyagban a pamut, hamar szürkül s így előfordul, hogy egész jó csipkét le kell fejteni a vászonról, mert szürkés színe erősen elüt a fehér vászontól. Megkíséréltem klórral, napfényel fehéríteni ilyen horgolást, de nem értem célt.

A DMC-csipkének már a munkálásnál van tartása s mosás után ez fokozódik. Keményítőt minimális mennyiségben, csak a vászon kedvéért használunk s nedvesen vasalva, a legpontosabban kihúzzhatjuk a minta szerint a csipkét.

A túlláthúzás és kivarrás, a receptömés és a rátétmunkához már gyakorlott kezek szükségesek, hogy szép munkát kapjunk.

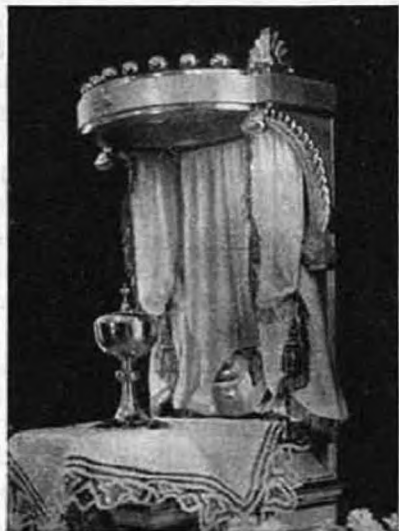
Ha átnézem templomunk anyagraktárát, azt látom, hogy régebben a sűrű, tömött mintákat kedvelték. Én most ritkább, lengébb mintákkal dolgozom. Ezeknek nemcsak gyorsabb a munkálásuk, hanem azt hiszem szebbet is mutatnak. Az áldoztatóterítők kivarrása legtöbbször száröltés s végén horgolt, rece vagy klöpicsipke.

Mi a mult évben két nagyon eredeti és tetszetős összeállítást csináltunk.

Az egyik Hollbein-technika szerinti száröltés, amelynél a munka mindkét oldala *jobboldal*. A másik fehér madeira és horgolás-összeállítással készült. Igen mutatós. Most fogunk bele egy — az egész szentélyt beborító biedermeier-szőnyegbe, amelynek elkészítése két évet vesz igénybe.

80 × 80 cm négyszögű erős kongréanyagon keresztöltéssel különböző virágcsozor-kompozíciók vannak, melyeket biedermeier-arabeszek kerítenek be. Ilyen kockát 80 db-ot kell elkészítenünk, amelyek aztán összevarrva egy 50 cm széles, szintén keresztöltéses bordűrbe lesznek illesztve.

Amidőn most e munkát előkészítem, magam is csodálkozom, hogy az egyszerű keresztöltésnél mi mindenre kell kiterjedni figyelmünknek, ha pontos, szép munkát akarunk. Legelőször is csomót csinálni nem szabad, mégpedig azért nem, mert a kész munka vasalásánál a vasaló a csomót igen könnyen leszakítja s ekkor a szál fel-

A Budapest tisztviselő-telepi templom szentségi trónja (oe. kiállításról).

nyílik. A kezdésnél tehát hurokra varrjuk a szálát. Ugyanígy varrjuk el is, de nem vágjuk le a tövénél, hanem egy keveset meghagyunk.

Ha dupla szállal dolgozunk, a munkánál a szál mindig nyitott legyen, mert ha összecsavarodik, nem tölti a kockát. A két munkaszál mindig egyforma hosszú legyen. Ha az egyik szál munkaközben valamit megrövidül — mert nem vigyáztunk arra, hogy a szálak egymás mellett s nem egymás fölött feküdjenek —, egyformára vágjuk a tű végén, különben nem fekszik símán az öltés.

A kereszt felső öltése mindig balról-jobbra fekdjön. Ezért jó a munka és a minta kezdő oldalait megjelölni, hogy a többi oldalon is azonnal lássuk, merre kell a keresztnek fekdjnie.

Ha már a kockalyukba három szálát bedolgoztunk, a negyedik szál mindig felülről-lefelé öltödjön, mert ellenkező esetben a tű és szál a tömött lyukból könnyen kirántja a pamutot s bolyhossá teszi a munkát.

A kongréanyag szálába öltetni sohasem szabad és ha bele is akad néha a tű, fejtsük vissza az öltést, mert a kereszt egyenetlen lesz.

Most még a javításról néhány szót.

Itt a jelszó, hogy .kis hiba könnyebben helyrehozható, mint a nagy s mindent fel kell használni, ha nem eredeti alakjában, hát más pótlására.

A rongyoszsák nemcsak a háziasszonynak, hanem az oltár-egyesületi munkavezetőnek is kincsesládája, *amely sok alkalommal nagy segítségünkre van.*

A miseruhák javítása sokszor kemény dió, mert nincs ugyanaz az anyag s ha kapjuk is újonnan, az a használttól nagyon elüt. Én a középárszt szoktam kivenni a foltozáshoz, mert ez vagy ugyanaz, vagy hasonló mintájú, de a szín egy s ennek helyét könnyebben pótolom újjal.

Kis kopásoknál felfejtem a bélést s hasonló színű anyagot a kopásra téve, a baloldalon bestoppolom úgy, hogy a rövid öltés a jobboldalra esik.

Ha most a baloldalon vizesruha alatt levasalom a munkát, alig látni a jobboldalán, hogy foltozva van s jóideig eltart.

A miseruhák lehetőleg függőleges helyzetben legyenek elraktározva. Fektetett helyzetben elkerülhetetlen a ránc s ez a selyem-anyagnál rövid idő alatt kitöredeznek.

Most már úgy gondolom, teljesen kimérítettem tapasztalataim forrását s talán kedves türelmüket is és ezért előadásomat befejezem s annak meghallgatását hálásan köszönöm.

1939 május 2-án.

Előadva május 5-én délután 5 órakor.

Las-Torres Gyuláné.

Oltáregyesületi szervezés és vezetés.

Az Oltáregyesület központi vezetősége engem azzal bízott meg, hogy néhány jótanáccsal szolgáljak fiókkoltáregyesületek megszervezése és vezetése céljából.

Legegyszerűbbnek és talán legmeggyőzőbbnek találom, ha elmondom, hogy támadt fel 1928-ban új életre a Belvárosi Oltáregyesület és milyen eszközökkel tudta azt a vezetőség a jó Isten különös kegyelmével a mai napig intenzív működésben fenntartani.

Hogy a Belvárosi Oltáregyesületet miért kellett 1928-ban újra feltámasztani, azt én már ennek a kedves hallgatóságnak annakidején elmondtam. Ma csak azt szeretném vázolni, hogy azt *hogyan* sikerült megvalósítani.

A helyzet úgy adódott, hogy az isteni Gondviselés engem szemelt ki főtisztelendő Hauser akkori káplánunk mellé munkatársnak, kire prelátnak urunk a Belvárosi Oltáregyesület újaszervezését bízta. Ez nem volt könnyű feladat, mert a régi tekintélyes tagok idecsoportosultak, a közben felépült «Örökimádás» templomba és székházba. Ami igazi oltáregyesületi elem a belvárosban található volt, azt egy kézen meg lehetett számolni.

Helyiség is volt, a sekrestyében jött össze az első felhívásra a kis viharvert társaság. Akkor az az ötletem támadt, hogy a régi könyvek segítségével meghívót fogok küldeni 50—60 régi, még életbenlévő tagnak és ezeket lakásomra hívom össze. Egy privátlakás intimitása jó benyomást gyakorolt a megjelentekre, úgyhogy a második és harmadik szervezőgyűlésre mind többen jelentek meg.

Közben az akkori plébánián egy elég nagy szobát rendeztek be nekünk, melyet céljainknak megfelelően bútoroztak be. Két nagy 3-3 méteres munkaasztalunk van, melynek felső lapja szabadon tehető az alsó talpakra, miáltal könnyen ide-oda állíthatók, a szükséges világosság szerint. Az asztallapok fehérek, azaz súrolhatók és így mindig tisztán tarthatók. (Szövetek gombostűvel való kifeszítése szabás közben.) Az asztallapok szélessége 1 m.

Egy fiókos szekrény, kisebb-nagyobb fiókokkal, az anyagok és készülő munkák befogadására. Egy lógós szekrény esetleg munkában lévő palástok és kazulák részére. Egy elnöknői fiókos asztal az irományok, könyvek, persely részére, székek, feszület. Kedves képek egészítették ki a berendezést.

A fiókos szekrény felső üveges részében helyeztük el kis kölcsönkönyvtárunkat, melyet közadakozásból szedtünk össze és melynek kezelését egyik igen gondos tagunkra bíztuk. A könyvek karbantartására és újabb könyvek beszerzésére szolgál a 10—20 filléres kölcsöndíj.

Minden csütörtökön 4—6-ig tartjuk kézimunkaóráinkat, melyek igen hathatósan szolgálják az Eucharisztikus lelkület kiépítését.

Ez az első feladata minden Oltáregyesületnek. *Olyan* lelkeket kell nevelni, kik megértik, mily nagy kegyelem, nagy tisztesség az Úr Jézus ezen elitgárdájához tartozni, mely tisztesség komoly kötelességek vállalásával és teljesítésével jár.

Ezeken a családi összejöveteleken kell a kezdő Oltáregyesületi tagnak megtanulnia, mindent az Eucharisztia iránti szeretetből tenni. Aldozatokat hozni, időben, erőben, munkában és tehetség szerint anyagiakban is. Meg kell tanulnia, hogy mindezt boldogan, jókedvvel kell tennie és ezért külön jutalmat, dicséretet nem igényelni. Természetes azonban, hogy a vezetőknek ezzel a dicsérettel nem kell fukarkodniok, mert ez serkenti a törekvőket.

Ezen igazi oltáregyesületi lelkületet elsősorban buzgó közös imával kell az Úr Jézustól kérni. E célból minden alkalommal, az egyesületért mondott egy Üdvözlégy után tíz Üdvözlégyet mondunk tíz tagnak szándékára. A tagok egymásután kerülnek sorra és igen nagy súlyt helyeznek arra, hogy a sorból ki ne maradjanak.

Azután elmondjuk Jézus Szentséges Szívéhez a «Leborulva előtted» kezdetű responsoriumos imát és végül egyet a papokért.

Ima után a folyóügyek megbeszélése kezdődik. Szentségkitételes imádási órákra vagy gyűjtésekre való feliratkozás, a haviszándék kiosztása, az «Örökimádás» egy-egy cikkének felolvasása, tagdíjak befizetése. A lelkivezető — nálunk most főtisztelendő Csókás Károly káplán úr — kötelessége a tagok oktatása. Minden évben más-más érdekes témakört választ és miután kitűnő előadó, nagy érdeklődéssel várja ifjúságunk is előadásait.

Idén az Egyháztörténelmet veszi át, pompás szónoki lendülettel.

Ha a lelkivezető megjelenésében akadályozva van, egy érdekes könyv folytatólagos olvasásában pótoljuk a hiányt. Idén gróf Pálffy Erzsébet «Szent Klára életét» olvassuk. Pálffy grófnő minden könyvét ajánlom, főleg «Szent Paskál» életét, mert könyvei igen érdekfeszítően könnyen olvashatóan vannak megírva.

Persze mindezek közben szorgalmasan kézimunkáznak hölgyeink.

A kézimunka, oltárok, felszerelések, egyházi ruhák készítése és karbantartása, az Oltáregyesületi második igen nagy és fontos feladata. Erről kiváló kincstárnoknőnk, Las-Torres Gyuláné fog szakavatott előadást tartani. Az ő irányítása mellett tagjaink a lefolyt 11 év alatt rendkívül sok értékes, mondhatni művészi munkát végeztek. Ő a Belvárosi Oltáregyesület újjáébredése óta lankadatlan segítőtársam, miért neki ezen a kiváló helyen szívem mélyéből hálás köszönetet

mondok. Tudom, hogy nagy szerénységében ezért most reám kissé haragszik, de ez nem baj!

Tizenegy év óta egyesületünknek 4 elnöknője volt. A két első, Töry Emilné és Szőke Gyuláné családi és egészségi okokból hamar kénytelenek voltak visszavonulni, őszinte hála és sajnálkozás kísérte őket egyesületünk részéről lemondásuk alkalmából.

Szénásy Gyuláné volt a harmadik, ki halála pillanatáig a legáldozatosabb, legtevékenyebb módon vett részt egyesületünk vezetésében és felvirágoztatásában. Ő vállalta mindig az évi három műsoros tea rendezését. Ő adta a selymet zászlónkhoz, az abroszokat a teákhoz és sok-sok más egyebet.

Váratlan halála mély gyászba borította egyesületünket, el nem múló halánk és imáink kísérik az örökkévalóságba.

Mostani elnöknők, dr. Péteri Ferencné a szívek királynője, ő most távol van Budapesttől, így ezt itt hangosan kihirdethetem. Ő Szénásyné örökét a legnagyobb szeretettel, gondos és áldozatos hozzáértéssel vette át. Az Úr Jézus szeretetében mélyen elmerülő lelke, boldogan állt az Eucharisztia szolgálóleányainak belvárosi csoportja élére. Ő adja nekünk jószágban mindenki iránt egyforma szeretetben megnyilvánuló lelkiségben a legjobb példát, ő reprezentálja adandó alkalommal a lehető legméltóbban egyesületünket, ő rendezi a műsoros teáinkat a legtapintatosabban (házas), az ozsonnát felajánló háziasszonyaink szeretetteljes felkérésével, személyes áldozatokkal, sok jegy elhelyezésével és személyes varázsának ellenállhatatlan bájával.

A rendezés, terítés kincstárnoknők elvülhetetlen érdeme.

E teák alkalmából, vendégeink egy-egy pengőt fizetnek, ebből vettük eddig 100 személyre szóló ozsonna-felszerelésünket, csináltattunk egy nagy szekrényt zászlónknak, béleltettük ki brokáttal a főoltár szentségházát, vettünk 2 ezüst áldoztató paténát, hétköznapi kánontáblákat és idén megfestettük a Belvárosi templom főkapuja fölé, Szentségkitételes napokra, egy igen szép képet, mely hivatva van az átsiető embereket rövid imáadásra bevonni.

Mindazok a dolgok eleven életet hoznak egyesületünkbe, tapasztalataink kapcsán, azért a következő konkrét tanácsokkal bátorítok szolgálni:

I. Gyakori, lehetőleg hetenkénti összejövetel, hogy a tagok összeszokjanak.

Ezen, az eucharisztikus lelkiképzés állandó szorgalmazása, megértetése annak, hogy minden munkát, még a legszerényebbet is, örömmel kell végezni, mert Annak a templomait, oltárait, egyházi ruháit gondozzuk, Ki minket a kereszthalálig szeretett és ezért kell,

hogy szívünk oly hálás szeretettel legyen tele, hogy csak egy vágyunk legyen: Őt szolgálni.

II. A vezetőség mindenegyed tagjának legyen jól körülhatárolt külön munkaköre, az összeütközések elkerülése céljából.

III. Minél több külön kis állást létesítsünk, ez serkenti a tagokat, mert szükségesnek érzik munkájukat. Könyvtárosnői — segédkincstárnoknői — titkárnői, pénztárosnői, ifjúsági elnöknői, oltárgondozónői állásokat kreáljunk.

IV. Az ifjúsági csoport igen fontos, utánpótlás céljából. Legyen gondunk reá, hogy oda lehetőleg intelligens, finom erkölcsű elemek kerüljenek. Vigyázni kell azonban arra is, hogy a vezetőség ne csak igazán eucharisztikus lelkületű, de tapintatos, jómodorú és főleg szeretetteljes legyen, hogy az Oltáregyesület valóban a tagok második otthona lehessen.

V. A vezetőség lehetőleg gyakori körlevelekkel tartsa össze kis nyáját, hogy minden tag még a kevésbé buzgó is, állandóan mindenről értesüljön, abban a reményben, hogy a sok programpont között talán akad olyan, mely felébreszti érdeklődését.

VI. Szórakozásról is kell a vezetőségnek gondoskodnia, Ezt szolgálja minálunk a három műsoros tea, a májusi kirándulás a Badacsonyba, Remetére. De voltunk már Besnyőn, Szegeden, Esztergomban is.

Mi úgy tapasztaltuk, hogy ezekkel az eszközökkel 11 év óta sikerült egy hűséges, lelkes oltáregyesületi csoportot a Belvárosban együttartani, mely minden feladatot áldozatosan és készséggel vállal, főleg a havi első pénteket megelőző esti imádási órát, a gyakori szentáldozást, a heti kézimunkaórát, oltárok gondozását, körmenetekben való részvételt, egyházi gyűjtéseket, háziasszonyi anyagi áldozatot és munkát, a tehetősebbek, a kevesebb anyagiakkal rendelkező testvérek, hozzásegítését kirándulások alkalmából.

Mindezt örömmel teszik, mert mélységes hódolattal és imádatlal szeretik a szent Ostyában rejlő Úr Jézust és az Ő kedvéért végzik vállalt kötelezettségeiket és testvéri szeretettel fogadják szívükbe egymást.

A szívnek ez a nagylelkű kitérása teszi az oltáregyesületi életet virágzóvá, elevenné, ezt kell, hogy a vezetőség hő imája leesdje a reabízott drága lelkekre.

*özv. dr. Schlauch Gézáné, Szulyovszky Gabriella,
ügyv. elnöknő.*

Oltáregyesületi beszámoló, tervek, híreket a jövő számunkban hozunk.

Hálaadás az életért.

Sokan nem értik, mi is az élet. Azt látják csak, ami a földi darabja az életnek. Pedig csak rövidke előének ez a földi lét ahhoz az örökkétartóhoz viszonyítva, amely a halál után kezdődik. Az életnek nem vége a halál, hanem megváltoztatója: *«Uram, a Te híveidnek élete változik, de nem szűnik meg»*. Ha erre az öröktartamúságra gondolunk, akkor látjuk csak, hogy *mekkora ajándék, milyen kincs az élet*.

Az életet Isten adja. Egyedül Ő képes lelket teremteni, létrehozni a semmiből. S amikor létrehozza, ezt kimondhatlan szeretetből teszi. A «szíve» hajtja és kényszeríti a Teremtőt, hogy lelket teremtsen, hogy életet adjon. *Micsoda fényes kerete van tehát egy-egy lélek teremtődésének, egy-egy ember születésének!* Isten dicsőséges figyelme és szeretete sugárzásában jelenik meg a világban és magán hordja a halhatatlanság örökkétartó ékességét. Ez az isteni ajándék örök ellentétként ott borong meg-megcsillanó eltörölhetlenséggel még a kárhozottak pokoli életében is: hirdetve azt, hogy Isten művei ők, akik maguk szereztek örök, kínos boldogtalanságot az isteni műnek — a léleknek! Velük szemben az üdvözültek «fényleni fognak, mint a csillagok, meg nem szakadó örökkévalóságon át», mint a Nap sugárzásába állított briliánsok, nem tudnak nem fényleni, mert természetük szerinti az, hogy ragyogjanak, hogy tündököljenek. És ez a fényes állapot egyúttal Isten-bírást, tökéletes boldogságot — a feltámadás megdicsőítése után — a testnek is a teljes öröm tökéletességét jelenti.

Mindezt mondja nekünk e rövidke szó, *élet!* Ó, de szűkmarkúan szoktuk mi értelmezni e drága szót! Sokaknak számára csak földi jelentése van. «Rövid az élet», «nehéz az élet», «minek az ilyen élet» stb., földi vonatkozású, földies gondolkodású, mondhatnók pogány kifejezések, amelyek nemcsak megnevértéssel, de az üres szív kimondhatlanul bántó hálátlanságával vannak tele.

Mi — kedves Oltáregyesületek — ne úgy tegyünk. Tekintsük ezt a földi életet előkészületnek az örök életre és amikor életről van szó, nézzük azt eredetében, földi szakaszán előkészületi jellegében, a halállal, a fény és boldogság örökkévalóvá változó tündöklésében és mondjuk magunknak: *ez mind az enyém, nekem adta, szeretetből adta az Isten!* S íme, az Oltáriszentség! Szintén ezért az életért teremtett! Életforrásnak szánta az Úr! S én ehhez a Forráshoz közel hívattam az Oltáregyesületben! Nem kell-e nagyon hálálkodnom ezért?

Igen! Imádási óránk alatt külön is köszönjük meg az Úrnak az életet, amelyet a Forrás közelébe ültetett el!

* * *

Teljes búcsúk: Júl. 6., 7., 16. («Brüsszel csodája»), 24., 29., az imádási óra, a közös ájtatosság napján, egy tetszésszerinti napon.

Baldachin = mennyezet. Tulajdonképen a legméltóságosabb Oltáriszentség fölé — vitelekor — alkalmazott *selyemernyő*. Kisebb — bent a templomban tartott — processziónál használják, sok helyen (Olaszországban mindenütt!) a nagy fehérselyem vagy aranybrokát-ernyőt, amelynek egy szép rézrúd szára van körülbelül $\frac{2}{3}$ magasságban 40 centiméteres vízszintes megtöréssel. (Ilyen van az Örökimádás-templomnak is.) (Olaszországban sokhelyütt csak egész egyszerű, töretlen fanyelű fehérselyemernyőt használnak a templomban. Bizony ez nem szép és komolytalan!) A selyemernyőt erősebb anyagból készítve négyzet- vagy téglalapalakú kettő-négy-hat rúddal vihető rára feszítik ki és oldalt függönyöket alkalmaznak, amelyek 25—30 cm szélesen csüngenek alá! A mennyezet fehér-, ezüst- vagy arányszínű lehet. Rúdjai legyenek elég magasak, fehérek vagy — tisztasági szempontból — lehetnek pirosak is. A nem merevített (rámanéküli) mennyezet praktikus ugyan (a keskenyebb ajtóban való kijutásnál összenyomható), de nem szép, a vitelnél. Hímzési szabályai ugyanazok, mint a miseruháé. Erősebb színeket is megbír. Jó fent a tetejét viaszosvászonnal borítani, hogy eső ellen is használjon. Vannak régi mennyezetek (pl. Neszmélyen), amikor egy olajfestmény körül függönyözve, rudakra szerelve alkotja a mennyezetet, a függönye pedig piros. Ez tűrhető, de nem szabályos. Mi ilyet ne csináljunk! Vigyázzunk arra, hogy a mennyezet könnyű legyen, mert hosszú úton erősen próbára teszi a vivőket.

Boldog Gizella körök vezetői számára tartott kurzusunk fényesen sikerült. Elértük azt, hogy minden Oltáregyesületből a legbuzgóbb munkások jöttek el, akik már nemcsak tanultak az előadottakból, hanem saját tapasztalataikból is hozzáadtak az előadott értékes anyaghoz. A leírt előadásokat itt közöljük s e számot mintegy emlékül adjuk minden dolgozni vágyó Oltáregyesületi tag, különösen pedig a kurzuson résztvettek kezébe.

Jelen számunk azon előadásokat tartalmazza, melyeket a Boldog Gizella körü munkavezetők számára május 4—5—6-án tartottunk a központi ház Szent Erzsébet-termében. Irányító értékét tekintve több példányban jelentettük meg és érdeklődőknek 30 fillérért szívesen küldjük. Kiadóhivatalunkban átvéve ára 25 fillér.

Felelős szerkesztő : **Dr. MÁTRAI GYULA.** — Felelős kiadó : **Dr. MÉSZÁROS JÁNOS**

Stephaneum nyomda Budapest. Felelős : ifj. Kohl Ferenc.